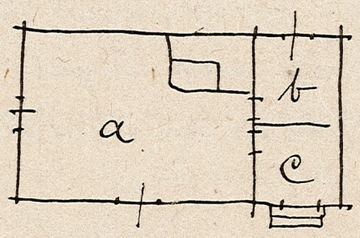
K/

Nordanå by, Ramnäs sn. Vagnsbro hd.,
Västmanland.

Nordanå by ligger vid norra stranden av Virsbo sjön, omkring två hundra meter från den å, som här mynnar ut i sjön. De gamla kalla byn "Nordanå", vilket möjligen kan ha något att göra med denna å. Byn ägdes av Virsbo bruk, där papper och handlingar finnas. Den har undergått laga skifte. Nordanå består av hemman och är delad i 4 gårdar.
Byn delas av landsvägen i två grupper, av vilka den östra delen sedan den härjats av eld ej kvarligger i sitt ursprungliga skick.

Lott A. arrenderas av Johan Pettersson. Till denna lott höra följande byggnader:
A 1. Bostugshus. "mansgårds byggning", knuttimrat och brädfodrat, rödmålat envåningshus med tegeltak. Folio.

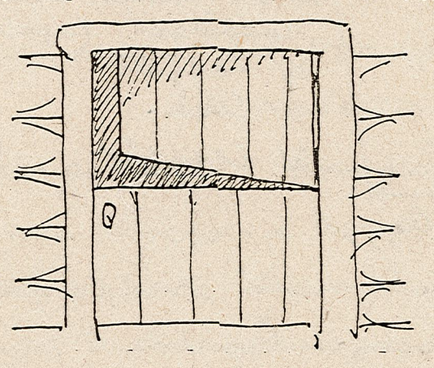
a/ stuga.
b/ kammare
c/ farstu.

A 2. knuttimrad, rödfärgad, tvåvåningsbyggnad med tegeltak. Användes nu som "bryggthus", men var egentligen en loftbod, där man med bräder inklätt det under den utskjutande "bosval'n" uppkomna rummet.

a/ Brygghus kammare;
b/ bryggstuet;
c & d/ Rum i övre våningen, som användes till dräng kammare (c) och "bod"-förvarings-rum (d).
A 3. Länga, som skiljer "gården", mangården, från "fägården". Knuttimrad, rödfärgad och försedd med tegeltak. Fölo.
a/ matbo;
b/ portlider.
c/ stall med stallekulle under taket.
d/ avträde, senare tillbyggt. I vinkeln mellan detta och stallet är gödselstaden.
A 4. "Lagårn", knuttimrad, rödmålad och försedd med tegeltak. Fölo.
a/ lagård;
b/ föjslav;
c/ foderbod;
A 5. Källare med källarbod. Källarboden är en knuttimrad, rödfärgad envånings byggnad med tegeltak.
A 6. Svinhus. Knuttimrad envånings byggnad med tegeltak.
A 7. Redskapslider, knuttimrad, rödmålat, delvis bräddfodrat, försett med tegeltak.
A 8. Lagård, knuttimrad och tegeltäckt
a/ lagård;
b/ foderrum;
A 9.–11. Knuttimrad, rödmålad och tegeltäckt länga bestående av:
9/ vedlider;
10/ bod;
11/ hölider;
A 12. Loge, knuttimrad, rödmålad med tegeltak.

a & b/ loggstv;
c/. loge;
A 13. Källare med källarskulle täckt av tegelslått tak.

Lott B. arrenderas av Gustav Andersson. Den består av och omfattar följande byggnader:
B 14. Bonnigshus av samma byggnad och planindelning som lott A:s "mangårds-byggnad". Under "skugan" en källare med nedgång intill byggnadens södra gaveltegg. Över "farstubron" ett tegeltäckt tak i flykt med byggnadens tak. Detta stöder på två stolpar i marken; kallas "skyuet". Fals.
B. 15. "Bryggstus", knuttimrat, rödmålat envåningshus med tegeltak.
a/ bryggstus; dörren till detta är delad i två delar: en övre och en undre. De öppnas inåt.

Bryggstus Dörr.

b/ bryggstuskammare. Utanför ingångsdörren är i senare tid uppförd en förstuga med eget tak av bräder.
c/ vind, som ligger ovanpå b/; till denna kommer man genom en stege från bryggstuset a/. På gaveln fönster med rester av blyspröjsar.
B 16. "Bobyggnad"; knuttimrad, röd färgad, delvis brädfodrad tvåvånings loftbod med tegeltak. fals.

a/ Matbod ;
b/. Köttbod ? ;
c/ Drängbod ; belägen i andra vån. över a/.
d/ Pigbod ; " " " " " " b/.
B. 17. Länga med portlider, knuttimrad, rödmålad envåningsbyggnad med tegeltak, delvis även bräddfodrad. Fölo. Planritning.
a/ Mangelbod ;
b/ portlider ; över detta stallskulle.
c/ Stall ;
d/ tillbyggt vedlider under eget tegeltak.
e/ " avträde " " " " " I vinkeln mellan detta och stallet gödselstaden.
B. 18. Knuttimrad, rödmålad envåningsbyggnad med tegeltak.
a/. Svinhus ;
b/. lider ;
B. 19 Lagård, knuttimrad, rödfärgad och försedd med tegeltak.
a/. foderrum ;
b/. fjöslan ;
c/ lagård ;
d/ hölider ; tillbyggt.

B 20. Loge, knuttimrad, rödfärgad, tegeltak.
a/ loggolv ;
b/ loge ;
c/ loggolv ;

B 21. Höbod, knuttimrad, rödfärgad envåningsbyggnad under tegeltak.
B 22. Envåningsbyggnad, knuttimrad och rödfärgad, med tegeltak.
a/ vedlider ;
b/ redskapslider ;

För Lott A & B gemensamma byggnader:
AB 23. Smedja, knuttimrad med tegeltak.
AB. 24. Basta, knuttimrad, rödfärgad och försedd med tegeltak. Ugn mitt på golvet.
AB. 25. Brunn med "upphämtare."

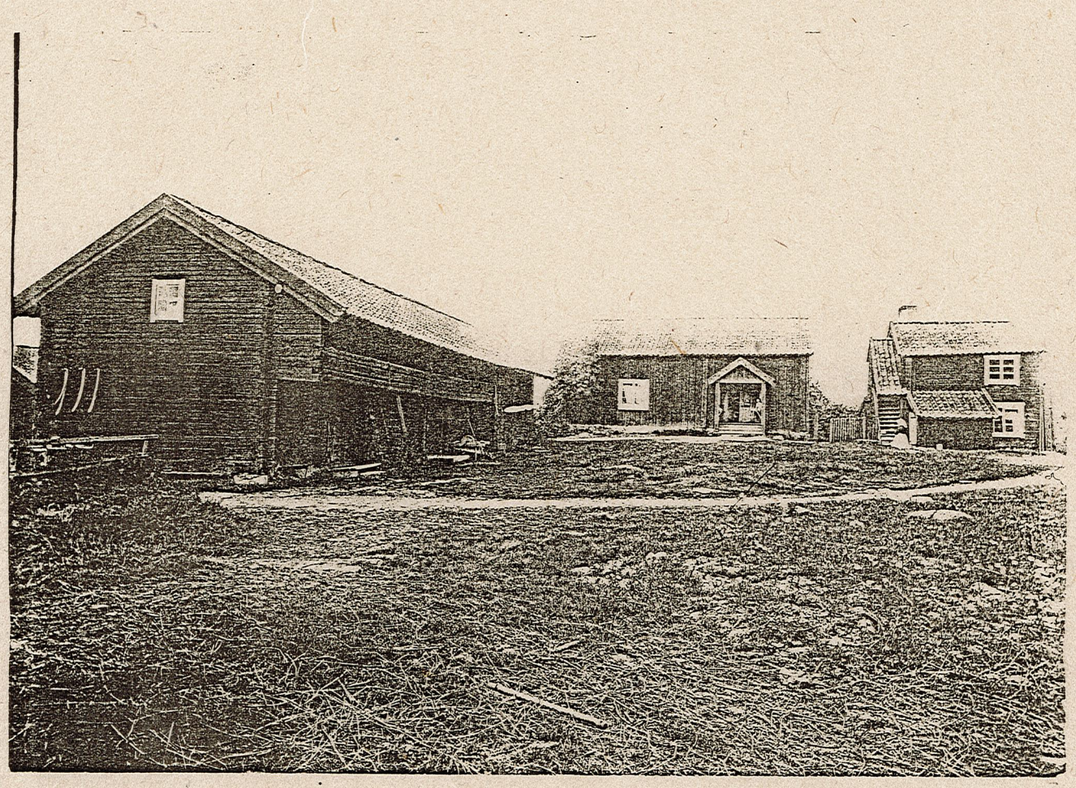
Lott C. arrenderas av Landkvist. Den består av och omfattar följande byggnader:
C. 26. "Mangårdsbyggnad", knuttimrat, ditmålat i senare tid till- och påbyggt bostadshus med tegeltak, helt brädfodrat. Två våningar.
C. 27. Källare med källarbod. Den senare knuttimrad, rödmålad, med tegeltak.
C. 28. Tvättstuga, knuttimrad, med tegeltak.
C 29. Loge, rödmålad, knuttimrad och försedd med halmtak
a/ hölider;
b/ loggolv;
c/ loge;
d/ loggolv;
C. 30. Bod med "bosvale", knuttimrad, rödmålad och tegeltäckt. Foto.
a/ matbod; i andra våningen pigbod;
b/ matbod; " " drängbod;
Lott D. arrenderas av Nordgren. Den består av och omfattar följ. byggnader.
D 31. Bostadshus, "mangårdsbyggnad"; med samma byggnad och planindelning som motsvarande hus på lotterna A & B. Foto.
D. 32. "stuga", tvåvånings, knuttimrad och med tegeltak försedd byggnad med ett rum i vart plan. Utanför undre våningens dörr en tillbyggd förstuga under eget tegeltak. Upp till andra vån. leder en trappa på utsidan av norra gaveln. Denna slutar i en plattform framför dörren. Tegeltäckt tak över denna och trappan. (Foto.)
D. 33. Loge, knuttimrad, rödfärgad och försedd med tegeltak
a/ loggolv;

b/ loge;
c/ loggolv;
d/ hölider; senare tillbyggt.

För lott Q. & D. gemensamma byggnader:
GD. 34. Vedlider, nybyggt av bräder och rödmålat, under samma tak som G 30.
GD. 35. Knuttimrad, rödmålad envåningsbyggnad under tegeltak.
a/ avträde;
b/ svinhus;
c/ " ;
GD. 36 Lagårds byggnad, knuttimrad, rödmålad, med tegeltak.
a/ lagård;
b/ föjslan;
c/ foderrum;
d/ föjslan;
e/ foderrum;
f/ lagård;
g/ avträde; nybyggt.
GD. 37. Stallslänga, knuttimrad, rödmålad, delvis brädfodrad och försedd med tegeltak - d - e utgöra en annan byggnad, som stälts i flykt med stallslängan och hopbyggts med denna.)
(Dess tak är något lägre än stallets. Foto.
a/ stall;
b/ portlider;
c/ stall;
d/ vagnslider med skulle;
e/ sädesbod;
GD 38-39. Två smedjor, knuttimrade, rödmålade och försedda med tegeltak. Till båda finnas inuti dören uppförda kolskjul.
Foto

CD 40. Bastu, knuttimrad, rödmålad med tegeltak. Väggarna skjuta långt fram på ömsesidor om ingångsdörren och i taket, som vilar på dessa framskjutande väggar, är ett gavelfönster insatt. Tolo.
CD. 41 Brunn med "upphämtare".

Byn har redan långt tillbaka i tiden hört till Visbo bruk, på vars bruks kontor bönderna fått hämta besked i viktigare frågor rörande byn. Därför hade man ej minne av om det funnits ålderman, eller om det existerat någon som helst organisation.

Loftbod, mangårds byggning och brygglus Gården C. D.